

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah
 za borih

12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo
„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
 12 Din. za inozem-
 stvo 20 Din. Ured-
 ništvu: Ljubljana,
 Gregorčičeva ul. 23.
 Tel.: 2566, int. 3069
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
 Telefon 3855. - Ček.
 račun: Ljubljana
 št. 14.614. Oglasi po
 ceniku. Pri večkrat-
 nih objavah popust
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

Nedeljska kronika

Otvoritev učiteljskega doma
Sport

Naš Korotan

Še o raku

Kultura

Križem po Sumatri

Št. 152

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v ponedeljek, dne 30. septembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

Svobodna Jugoslavija na zunaj, svobodna tudi v notranjosti

**Važne načelne izjave predsednika vlade v Sarajevu — Jugoslavija je
delo skupnih naporov vseh treh plemen, zato mora biti skupno ognji-
šče vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev — Jugoslavija ne sme biti udobni pristan samo enega plemena**

Mostar, 29. septembra. Na potu iz Ercegov-
 novega v Mostar se je predsednik vlade g.
 dr. Stojadinović s svojim spremstvom usta-
 vil v vasi Plani.

V Koritih na meji gračaniškega sreza
 sta predsednika vlade pozdravila poslanca
 Sekula Zečević in Rista Gržić. Pojasnila
 sta mu težko stanje prebivalstva.

V Gackem so postavili slavolok. Sprejem
 v tej občini je bil izredno prirčen. Pred-
 sednik vlade g. dr. Stojadinović se je za-
 hvallil županu, ki ga je pozdravil v imenu
 prebivalstva.

Po kratkem postanku v Kišnovem selu
 je g. predsednik vlade s svojim spremstvom
 prispel ob 17.45 v Nevesinje, kjer mu je
 prebivalstvo priredilo impozanten sprejem.

V Mostarju

Na nadaljnji poti do Mostarja se pred-
 sednik vlade s svojim spremstvom zaradi
 kasne ure ni več ustavil. V Mostar je pri-
 spel ob 9.30. Nasproti mu je prišla dolga
 kolona avtomobilov najuglednejših mešča-
 nov. Vse mesto je bilo v zastavah in zele-
 nju. Na glavnem trgu je bil postavljen sla-
 volok. Tu je g. predsednik vlade pozdravil
 načelnik občine med viharnimi ovacijami.

Na pozdravni govor župana Nabala je
 g. predsednik vlade imel na banketu tale
 govor:

»Spoštovani gospodje! Dragi prijatelji!
 Morda bi bil moral s svojimi tovariši iz
 vlade začeti svoje potovanje po kršni Her-
 cegovini od Mostarja, ne pa da ga končam
 v Mostarju. Če Vam pa povem, da smo v
 teh šestih dneh s svojimi tovariši opravili
 nove posele, mislim, da mi boste oprostili.
 Pred vsem smo otvorili novo cesto in nov
 most čez Taro, ki bo vezala Sandžak s
 Črno goro. V Črni gori smo posvetili tem-
 eljni kamen nove moderne gimnazije. Na
 svojem potovanju smo položili temelj novi
 železniški postaji v Nikšiću in s tem začeli
 gradnjo poti, ki bo spajala Lasvo z Bile-
 čem, Trebinjem, kasneje pa tudi z Gatskim
 in Fočo.

Na poti smo videli hude gospodarske raz-
 mere. Verujte mi, da je bil to razlog, da
 sem hotel službeno obiskati najprvo kraje,
 kjer je pomoč najnujnejša. Tod se je že po-
 javljalo malodušje. Potrebno je bilo po-
 javiti se in mu vliti nove volje. Povedali
 smo mu, da nanj mislimo, da zanj delamo
 in da je tu vlada, ki je prišla z geslom
 »Z narodom za narod!« (viharno odobrava-
 nje, klici »Tako je!«)

Vi, ki sedite za to mizo in ki kot vodi-
 telji dobro poznate zgodovino svojih krajev,
 veste n. pr., da so pravoslavni in muslimani
 bili prvi, ki so se že četrto leto po okupa-
 ciji uprli okupaciji.

Zal pa smo morali naposled dočakat, da
 so se pravoslavni in muslimani razdelili v
 dva sovražna tabora. Vsega tega ne more-
 mo takoj in tako lahko popraviti.

Sporazum, ki smo ga sklenili, mislim, da
 bo koristil vsemu narodu. Prepričan sem
 — to vsi želimo — da ga bomo razširili
 tudi na tiste, ki so sedaj še na strani, za
 katere so mesta izpraznjena.

Prisotni so sprejeli govor g. predsednika
 vlade dr. Stojadinovića z nedolnim odo-
 bravanjem in dolgotrajnim ploskanjem. Po
 končani večerji se je g. predsednik vlade
 poslovil od prisotnih in se napotil k po-
 čitku.

Na poti v Sarajevo

Sarajevo, 29. septembra. Davi ob 9.30 se
 je predsednik vlade g. dr. Stojadinović v
 spremstvu ministrov, bana primorske ba-
 novine Jablamovića in večjega števila na-

rodnih poslancev in senatorjev zetske in
 primorske banovine odpeljal iz Mostarja v
 Sarajevo. Pri slovesu mu je občinstvo in
 vsemu spremstvu priredilo ponovne viharne
 manifestacije. Na poti v Sarajevo se je g.
 predsednik vlade dr. Stojadinović ustavil
 v Jablanici, Ostrovcu in v drugih mestnih
 občinah.

Posebno navdušen je bil sprejem v Pa-
 sariću. Tu je g. predsednik vlade pozdravil
 minister pošte, brzojava in telefona Ka-
 ludžerčić in ban zetske banovine Lukić.

V Blažuju je predsednik vlade izstopil iz
 avtomobila in se napotil s svojim sprem-
 stvom v tamošnje cerkev, kjer so grobovi
 16 mučnikov, ki jih je pobila avstrijska
 soldateska 1. 1914.

V Sarajevu

Sarajevo, 29. septembra. Sprejem pred-
 sednika vlade g. dr. Stojadinovića in gg.
 ministrov v Sarajevu se je izpremenil v
 veličastno manifestacijo vsega prebivalstva,
 ne glede na veroizpoved in strankarsko pri-
 padnost. Današnja manifestacija spada po
 svoji močnatosti med najlepše, kar jih je
 doživelo v zadnjem času mesto.

Pri vstopu v mesto so visoke goste spre-
 jele čete konjenikov v živopisnih narodnih
 nošah.

Predsednik vlade g. dr. Stojadinović je
 s svojim spremstvom prispel na Marijin
 dvor točno ob 13. uri. V njegovem sprem-
 stvu so bili ministri dr. Behmen, ing. Bo-
 bić, Stosović in Kaludžerčić, ban zetske
 banovine Lukić, ban primorske banovine
 dr. Jablamović, veliko število poslancev in
 senatorjev in drugi dostojanstveniki. Ko
 se je pojavil avtomobil predsednika vlade,
 je ogromna množica priredila visokim go-
 stom navdušene ovacije.

Tu sta predsednika vlade in njegovo
 spremstvo sprejela prometni minister dr.
 Spaho in sarajevski načelnik Vikadžić. Sa-
 rajevski načelnik je pozdravil predsednika
 kraljevske vlade z govorom, v katerem je
 tolmačil veliko čast, ki je zadela Sarajev-
 čane z obiskom g. predsednika vlade in
 gg. ministrov.

Govor predsednika vlade

Ko se je vihar navdušenja polegel, je
 povzel besedo predsednik vlade in rekel:

»Dragi bratje in prijatelji!

Če je kje mesto, kjer so se križale poti
 Srbov in Hrvatov, katoličanov, muslima-
 nov in pravoslavnikov, spada med taka divna
 in najlepša vsekakor Sarajevo. Pravoslavni,
 muslimani in katoličani, Hrvati in Srbi
 lahko tu kakor nikjer drugod čutijo in
 morajo čutiti, da so duša ene duše in kri
 iste krvi. (Navdušeno vzklikanje »Tako je!«
 »Živel predsednik vlade!«, »Živel dr. Spa-
 ho!«, »Živel dr. Kaludžerčić!«) Težki in
 burni so bili ne le dnevi, meseci in leta,
 marveč cela stoletja naše preteklosti, ko
 je močni sovražnik zlomil prvo in najsta-
 rejšo državo Jugoslavije in ko je naš na-
 rod padel v suženjstvo. Tuje vladavine so
 stoletja mučile naš narod vseh treh ple-
 men, ga vodile na siromašno palico, mu
 vsiljevale celo svoj tuj jezik, običaje in
 zakone ter vrhutega zaorale tako globoke
 brazde, ki jih mora celo sedanjost zdra-
 viti in ozdraviti. Le na podlagi ogromne
 življenjske sile našega naroda smo lahko
 prišli do tega, da se želje, delo in strem-
 ljenje naših sovražnikov, ki so si ga posta-
 vili za nalogo, da nas uničijo, niso izpolnile.
 V težkih in burnih dneh naše zgodovine so
 se porajali in so neustrašno delali za do-
 brobit in veličino naroda naši narodni ve-
 likani iz vseh plemen Jugoslavije. Ako se-
 žem daleč v našo preteklost, lahko vpra-
 šam: Ali more kdo zanikati Mehmeda pašo
 Sokolovića, velikega vezirja, tedaj vsemo-
 gočnega turškega cesarstva, da ni delal
 kot pravi sin našega naroda? Za njegove
 dobe je srbskohrvatski jezik zavzemal prvo
 mesto na sultanovem dvoru. Patrijaršija v
 Peči pa se je ohranjala skozi stoletja na-
 šega trpljenja in muk na podlagi njegove
 močne pobude in listine, ki jo je sam se-
 stavil in izdal.

Pojdimo bliže in povejmo, da so bili Ka-
 radjordje, Njegoš, dr. Krck in Strossmayer
 istih misli in istih stremeljenj. In tudi bo-
 sanski franciskani s svojo knjigo »Ugodni
 razgovori naroda slovenskoga« in srbski
 duhovniki z evangelijem v eni roki in z
 mečem v drugi roki, so delali za isti cilj:
 za osvoboditev vseh Srbov, Hrvatov in Slo-
 vencev, za zedinjenje v skupno močno dr-

žavo. Kljub tem velikim stremljenjem in
 delu naših veleumov in narodnih delavcev,
 se moramo zavedati, da so težkoče pretek-
 losti zapustile globoke praznine, celo med
 posameznimi deli taistega plemena, kaj šele
 med tremi našimi plemeni Hrvati, Srbi in
 Slovenci.

Dolžnost, da se izravna stare brazde

Zato je nas vseh sveta dolžnost, da stare
 brazde izravnamo, da stare rane izlečimo
 in da tako ozdravljenemu in okrepljenemu
 organizmu naše države vlijemo novega du-
 ha brez vzdihla in pritožb, ker je kralje-
 vina Jugoslavija delo skupnih naporov vseh
 treh plemen in ki mora biti skupno ognji-
 šče vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Lju-
 biti jih mora z istim žarom, greti z istim
 plamenom in hraniti z isto hrano: »Ni po-
 babu ni po stricem, več po pravdi Boga
 istinitoga!« (Viharno vzklikanje in odobra-
 vanje »Tako je!«, »Živela kraljevska vla-
 da!«)

**Jugoslavija ne sme biti udobni pristan
enega plemena**

Jugoslavija ne sme biti udobni pristan
 samo enega plemena ali samo enega dela
 našega naroda. Nočemo nobene posebne
 nadoblasti, marveč hočemo oblast in nad-
 oblast vseh! (Viharno ploskanje in odobra-
 vanje.)

Ves jugoslovanski narod se je boril in si
 je priboril svojo svobodo. Radi te svobode
 imamo dolžnost, da jo skupaj varujemo brez
 izjeme in brez vsakega pridržka. Na prvem
 mestu svobodo kraljevine na zunaj, a tudi
 svobodo na znotraj. (Ploskanje in odobra-
 vanje.)

Jugoslavlani se niso borili za svojo svobodo,
 da bi kasneje v tej svobodi robovali
 komurkoli. (Ponovno viharno odobranje.)

Vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, pravoslavni,
 katoličani in muslimani morajo imeti enake
 pravice in enake dolžnosti. Jugoslovanski
 državljani morajo biti vsi enaki pred
 zakonom, svobodni državljani v svobodni
 državi. (Viharno ploskanje in vzklikanje
 »Tako je!«) Takšen je cilj in takšno je
 pojmovanje kraljevske vlade, ki ji imam
 čast predsedovati.

Sarajevo je bilo vedno ponosno na svoj
 gospodarski in trgovski pomen, kakor tudi
 na svoje veličastne zgradbe in na lepoto
 svojega položaja. Njegovo bogastvo in kra-
 sote opevajo pesmi, o njegovem sijaju pri-
 povedujejo književniki. Sarajevo pomeni
 križišče vzhoda in zapada. To daje temu
 mestu na Miljački svoj posebni čar in pe-
 strot. Zaradi svoje sloge v verskem in ple-
 menskem oziru čaka Sarajevo v našem na-
 cionalnem življenju vloga končnega zbliz-
 janja in premostitve vseh razlik, ki so med
 nami nastale radi posebnih zgodovinskih
 razlik. Zaradi svoje tradicije in svojih mož-
 nosti bo moglo Sarajevo premostiti vsa na-
 sprotnja in s tem nadaljevati tradicije svoje
 vodilne vloge med našimi mesti.

Ta Vaš današnji pozdrav, ki sem ga prav-
 kar doživel, tisoče Sarajevčanov, tisoče in
 tisoče meščanov in kmetov iz bližnje in
 daljnje okolice, sta najboljša upanje in
 vera, da bo Sarajevo to svojo novo zgodo-
 vinsko poslanstvo v naši veliki državi s po-
 nosom in v celoti izpolnilo.

Govor predsednika vlade je množica
 sprejela z ogromnim navdušenjem. Zopet so
 se ponovile nepopisne manifestacije za kra-
 lja, za kraljevijski dom, za predsednika vla-
 de, gg. ministre in kraljevsko vladu. Govor
 predsednika vlade je napravil zaradi svoje
 načelne jasnosti na vse prisotne najglob-
 lji vtis.

Po končanih ovacijah na Marijinem dvo-
 ru se je predsednik kraljevske vlade s svo-
 jim spremstvom napotil skozi gosti spalni
 prebivalstva v hotel »Evropa«, kjer mu je
 sarajevska občina priredila svečan banket.

Sarajevski načelnik Bikadžić je pozdravil
 g. predsednika vlade v daljšem govoru. Na-
 čelnik sarajevske občine je nato govoril o
 gospodarskih potrebah in stiskah Sarajeva
 in njegove okolice.

Govor predsednika vlade na banketu

Po govoru načelnika sarajevske občine je
 povzel besedo g. predsednik kraljevske vla-
 de dr. Stojadinović, ki je rekel:

»Spoštovane gospe in gospodje! Dragi
 bratje in prijatelji!

Ko sem davi prispel do Sarajeva, me je
 neki prijatelj pozdravil izven mesta in mi

med pogovorom rekel tole:

Dragi predsednik! Vi ste prepotovali San-
 džak, Črno goro, Bosno in Hercegovino in
 ste dali Sandžaku mostove in ceste, Črni
 gori železnice, Hercegovini gimnazijo. Kaj
 pa boste dali nam Sarajevčanom? Bojim
 se, da ste že vse razdali, kar ste imeli, vsa-
 kemu po nekaj, za nas pa ni ostalo ni-
 česar.

S tem strahom me je davi sprejel ta pri-
 jatelj pred vrati lepega Sarajeva z očitno
 otožnostjo v srcu.

Kaj Vam bi mogel prinesiti? Vi imate ka-
 kor vsi mnoga stremljenja in želje. A tudi
 jaz imam željo, ki bi Vam jo najrajši pri-
 nesel. To naj bo popolna sloga in popolno
 bratstvo Sarajevčanov, popolna sloga in po-
 polno bratstvo med pravoslavni, muslima-
 ni in katoličani. (Viharno odobranje!) Želel
 bi prinesiti Vam to ne le radi Vas sa-
 mih, temveč tudi radi države kot take, na-
 še širne Jugoslavije. (Tako je!)

Lepo ste rekli, da je Sarajevo mala Jugo-
 slavija v miniaturni, kjer se spajajo ple-
 mena in kjer se mešajo veroizpovedi. Kakor
 imajo drugi dogodki v Sarajevu svoj odjek,
 tako naj velja tudi obratno: Sarajevo lahko
 prednjači s svojim primerom vsej državi.
 To versko slogo in strpnost smo že imeli.
 Bila je trdna, da je ni bilo mogoče oma-
 jati. To se je zgodilo šele v zadnjem času.
 Našli so se ljudje, ki so se na vsakem ko-
 raku, vsak dan in tudi po večkrat na dan
 tolkli na prsa in govorili: Mi smo za dr-
 žavno in narodno edinstvo. Toda ti, ki so
 to vsak dan ponavljali, so v zadnjem času
 dosegli tu v Bosni, da so razdvojili pravo-
 slavne in muslimane, ki so desetletja živeli
 v zajednici. (Splošno ploskanje in odobra-
 vanje.)

Videli ste, kako so ti integralni Jugoslo-
 vani, kako je skupina pogorelcov, pardon,
 Pohorcev (bučen smeh) imela tu svoj se-
 stanek. Videli ste, kako razumejo državno
 politiko in kako pojmujejo državno in na-
 rodno edinstvo. Razdvojili so, kar je deset-
 letja bilo združeno in kar je šlo skupaj in
 delalo ramo ob ramo.

Moj prijatelj, Vaš odlični someščan, mi-
 nister dr. Spaho (burno ploskanje in vzkli-
 ki: Živel dr. Spaho!), in jaz, midva sva
 storila korak, da bi vsaj tod ne bilo več
 korakanja nazaj. Ustvarila sva nekaj, kar
 še ni popolnoma dokončano, kakor bi že-
 leli — kaj ne, g. Spaho — da bi bilo še
 širše, da bi obsegalo vse tri brate v kolu.
 Za zdaj pa je to začetek. Storili smo nekaj,
 da morejo muslimani in pravoslavni v
 Bosni sedaj in za vedno korakati ramo ob
 ramo, da napravijo slogo, ki jih nikoli več
 ne bo ločila. (Viharno odobranje in plo-
 skanje.)

Moja želja je, naj bi se ta sloga razširila
 tudi na druge brate, na tiste, ki do zdaj
 še niso v tem kolu. Upam, da samo za-
 časno nismo z njimi. Prepričan sem: Ko
 bomo to dosegli, potem bomo rešili tudi
 druga težka vprašanja, mislim ljudske šole,
 gimnazije in da uredimo tudi vprašanje
 nedograjenega poslopja, ki sem ga videl
 pri vstopu v Sarajevo in ki ga ti integralni
 Jugoslavlani niso mogli dokončati, čeprav je
 ta stavba že dolgo pod krovom. Mislim tudi
 tisto, kar je omenil gospod predsednik ob-
 čine, kajti če kaj služi edinstvu, potem je
 to gotovo normalna proga iz Beograda do
 Sarajeva, ki jo ti integralni Jugoslavlani
 niso mogli izvesti.

Ko bomo izvedli svojo narodno slogo, se
 bomo lahko posvetili tudi velikim gospo-
 darskim in finančnim vprašanjem in jih
 zadovoljivo rešili.

Ko je v starih časih neki francoski kralj
 vprašal svojega finančnega ministra, zakaj
 so finance slabe in zakaj gospodarstvo ne
 uspeva, je ta odvrnil: Dajte mi dobro po-
 litiko, pa Vam bom lahko dal dobro go-
 spodarstvo in dobre finance. Potruditi se
 moramo, da dobimo v svoji državi dobro
 politiko, dobra pa je tista, ki se opira na
 ljudstvo in ki dela za ljudstvo. Mislim, da
 bomo mogli s to dobro politiko rešiti vsa
 gospodarska in finančna vprašanja in tudi
 ta, ki jih je g. predsednik Vaše občine ma-
 lo prej navedel.

S to željo, in za to slogo, za ta spora-
 zum, za splošno narodni sporazum, za ta
 pogovor, ki hišo gradi, dvigam svojo časo
 in Vam kličem »Živeli! Hvala Vam!«

Govor predsednika vlade so prisotni po-
 slušali z največjo pozornostjo.

Sport

Primorje : Gradjanski 2:2 (1:0)

Ljubljana, 29. septembra.

Danes popoldne je odigralo Primorje na svojem igrišču drugo tekmo za vstop v ligo 1936. Današnji nasprotnik Primorja je bil zagrebški Gradjanski, ki je preteklo nedeljo gladko odpravil Haška s 6:1. Radi tega, posebno pa zaradi slabe igre Primorja v nedeljo proti Iliriji je malokdo računal na uspeh. Toda danes je Primorje zaigralo dosti boljše in bi tudi sigurno zmagalo, ko bi igralci igrali celo tekmo resno. Vodili so sigurno do 20 min. drugega polčasa ter so imeli poleg tega še mnogo prilik, da rezultat še povečajo. Toda zdelo se jim je potrebno, da se nekoliko poigrava z nasprotnikom. In rezultat tega poigravanja, sta bila dva nepotrebna gola in s tem tudi ena dragocena točka manj.

V ostalem je Primorje zaigralo zlasti v prvem polčasu prav dobro. Obramba je bila sigurna in tudi hali so ta čas zadovoljili. Napad je svojo nalogo opravil zadovoljivo le Pupo je bil nekoliko premehek in počasen. Stanko se pa na zvezi ni mogel znajti. V drugem polčasu pa je zlasti hali linija zelo popustila in je bil n. pr. tudi Boncelj mnogo slabši kot navadno. Tudi Starec v голу, ki v 1. polčasu ni imel skoraj nobenega dela, je bil zelo nesiguren.

Gradjanski pa je zaigral zlasti v prvem polčasu zelo nizerno. Edini, ki je nekoliko zadovoljil je bil Zalant na desnem krilu. V drugem polčasu se je sicer nekoliko popravil, vendar pa tudi še ni pokazal igre s katero bi zaslužil dana gola in priborjeno točko. Prav dober je bil le Bratulič, ki je v par primerih odlično branil. Bekovski pa se ni pokazal nič izrednega. Odlikovala sta se le desni hali Pogačnik in kot že omenjeno tudi Zalant na desnem krilu, ki je bil jako hiter, zelo prodoren in nevaren.

Potek igre:

Gradjanski ima začetni udarec ter mora igrati proti soncu. Primorje dobro začne. Že v 4 min. ima Uršič priložnost, da doseže vodstvo za P., toda je nekoliko prepozen. Takoj za tem je Pupo sam pred golom G., a strelja mimo. V naslednji minuti se stori pred golom G. gneča v kateri ima Pupo ponovno priliko zabiti gol toda tudi to pot zgreši. Primorje je stalno v premoči. V 8 min. strelja Janežič prvi kot za Primorje. Zogo prestreže Pupo in jo pošlje neubranljivo v gol.

1:0 za Primorje.

Igra se še nadalje na prostoru Gradjanskega. V 10 min. zopet kot za P. V nadaljevanju P. nekoliko popusti in igra postane enakovredna, ter se razvije na sredini igrišča s porednimi prodori pred en ali drugi gol. V 27. min. doseže Gradjanski prvi kot, ki pa ostane neizrabljen. V 30 min. Janežič prodre sam pred gol G. in mesto, da bi streljal pada žogo Pepčku in tako zapusti prav lepo priliko. V 42 min. doseže G.

drugi kot. Do konca polčasa se rezultat ne menja.

Drugi polčas otvori Primorje zelo uspešno. Takoj v prvi minuti pošlje Stanko žogo Pepčku, ki jo podaljša do Janežiča. Ta dribla nekaj časa nato pa odda Uršiču. Slednji pa iz neposredne bližine pošlje žogo mimo osuplega Bratuliča neubranljivo v gol.

2:0 za Primorje.

V naslednji minuti Uršič zopet resno ogroža vrata Gradjanskega toda sodnik igro ustavi zaradi faula. V 11 min. desno krilo Gradjanskega Zalant nenadoma prodre pred gol, ter močno strelja s same aut črte. Starec je na mestu in v lepem padu ujame žogo. Takoj nato v 13 min. rešuje Hassl nekaj centimetrov pred golovo črto, sicer sigurne gol in pošlje žogo v kot. V 15 min. pošlje Pepček Uršiču lep pas. Uršič ustavi žogo na kazenski črti, ter si jo hoče pripraviti za strel. Sodnik pa nepravilno piska of side, nakar obštevno burno protestira. V 20 min. Hassl po nepotrebnem odbije v kazenskem prostoru žogo z roko, na kar sodnik prisodi enajstmetrovko, iz katere uspe Gradjanskemu doseči 1. gol.

2:1 za Primorje.

Igralci Gradjanskega ojuunajni po tem uspehu močno pritisnejo, in v 25 min. Novosel iz gneče izenači.

2:2

Po izenačenju se prične ostra mestoma tudi surova borba za zmago. Primorje preide sicer v vidno premoč vendar pa ne uspe. V 38 min. izšli P. kot. Malo za tem pa se nudi Primorju idealna priložnost zabiti vodilni gol. Toda žoga se je nekajkrat odbila od nog igralcev Gradjanskega, dokler se žoga končno ne odbije daleč v polje. Primorje še nadalje močno pritiska in hoče doseči zmago, ki jo je po igri tudi zaslužilo. V predzadnji minuti ima zopet priliko toda tudi ta gre mimo. Malo za tem pa odpiska sodnik konec.

Tekmo je ne baš dobro sodil g. Bilač iz Splita. Mnogo je grešil v presojanju foullov ter of-sideov in je vse preveč žvižgal in po nepotrebnem ustavljal igro.

Moštvu sta nastopili v naslednjih postavah: Primorje: Starec — Hassl, Jug — Kukanja, Slamič, Boncelj — Janežič, Pupo, Pepček, Stanko, Uršič.

Gradjanski: Bratulič — Hugl, Rajković — Pogačnik, Premrl, Sinkovič — Zalant, Novosel, Bokor, Antolkovič, Marinič II.

Primorje : Ilirija 2:0 (1:0)

V predtekmi je Primorjanska rezerva gladko odpravila Ilirijansko. Primorje je bilo ves čas pred golom Ilirije, vendar pa v njegovem napadu ni bilo strelca, ki bi znal izkoristiti nebroj zrelih šans. Igra je bila prav lepa in zanimiva.

Maribor : Rapid 4:1 (2:1)

Maribor, 29. septembra.

ISSK Maribor in SK Rapid sta odigrala danes podsvetno prvenstveno tekmo. Nekoč, ko sta bila še oba nasprotnika v odlični formi, so njuna srečanja privlačila na igrišče številne prijatelje nogometa. Tenu sedaj ni več tako. Maribor kakor tudi Rapid sta v zadnjih letih utrpela hude izgube, ko so najboljši igralci odšli pod druge zastave. Publika je bila prej vedno številna in so jo tekme zanimala, sedaj pa ostaja doma in je pri vsaki tekmi manj. Pri tem srečanju je bilo navzočih komaj kakih 300 ljudi. Tekma je bila zelo zanimiva, posebno Maribor je zelo spominjal na svoje prejšnje boljše čase. Rapid je podal nekoliko odpora samo v prvem polčasu. Ko pa so igralcem pošlo moči, je po-

pustil in igral samo podrejeno vlogo. Kljub nadmoči »Maribor« pa je bila igra precej napeta in zanimiva vse do zadnjega trenutka. Povdariti je treba, da je bila tekma zelo fair, čemur je gotovo pripomogel odlični sodnik gosp. Schneller.

V vodstvo je prišel »Maribor« v 8. minuti po Najžaru, v 20. minuti je iz prostega strela izenačil Heller, v 27. minuti je sodnik nekoliko prestrogo dosodil 11 metrovko, ki jo je Ratko pretvoril v gol 2:1 za »Maribor«. V drugem polčasu je v 19. minuti Ratko zvišal na 3:1, končni rezultat je postavil v 41. minuti Miloš. Sodil je odlično g. Schneller. V predtekmi je v prvenstvenem boju porazila rezerva »Maribor« rezervo »Rapida« z 2:1 (1:1). Sodil je g. Bergant.

Dirke na Grad

Motosekcija ZSK Hermes je priredila danes pod pokroviteljstvom mestnega načelnika gosp. dr. Vladimirja Ravniharja izredno uspešno dirko na Ljubljanski Grad. Prireditelj je posetilo izredno številno občinstvo in bi bila ta v vsakem pogledu prav dobro uspeša, da se ni tik pred zaključkom dirke smrtno ponesrečil član Motosekcije ZSK Hermes Stane Seunig. Ponesrečenec je bil eden najboljših slovenskih motodirkačev in je ta sportna panoga z njegovo tragično smrtjo mnogo izgubila. O rezultatih dirke bomo poročali jutri.

Zaključek VI. Balkaniade

Carigrad, 29. septembra b. Končni placement Balkaniade v Carigradu: Grška 148 točk, Jugoslavija 123, Rumunija 85, Turčija 72, Bolgarija 6, Albanija 3. Grki so že šestič osvojili lahko-atletsko prvenstvo Balkana. Gorenji rezultat je za nas porazen, pričakovali smo zmago, a izgubili z razliko 25 točk. Ta naš neuspeh se da nekoliko opravičiti z veliko smolo naše ekipe.

Drž. nogometno prvenstvo

Beograd, 29. septembra b. BSK : Gradjanski (Niš) 9:0 (5:0). BSK je danes nastopil samo z dvema rezervama in brez velikega truda zmagal z velikim rezultatom.

Jugoslavija : Slavija (Skoplje) 4:1 (1:1). Po večerajšnji dobri igri Slavije iz Skoplja je vladalo zanj velika zanimanje. Jugoslavija je zmago zaslužila ali ne s tako velikim rezultatom. Gledalcev je bilo 4—500.

Split, 29. sept. b. Hajduk (Split) : Hajduk Sarajevo 6:1.

Zagreb, 29. septembra b. Hašk : Ilirija 7:2.

Concordia : Kraljski (Banja Luka) 1:0.

Ostijek, 29. septembra b. Slavija : Grafika 1:1.

Zemun, 29. septembra b. Sparta : Žak (Subotica) 4:1.

Velika Kikinda, 29. septembra b. BASK : Žak (Velika Kikinda) 3:0.

Nedelja v Ljubljani ...

Ljubljana, 29. septembra.

Današnja nedelja je minevala v znamenju miru. Izredno ugodno vreme je mnoge meščane izvabilo na razne izlete. Zato so bili jutraj vsi vlaki natrpano polni potnikov in izletnikov, ki so se spomnili večno plodne grude.

Občni zbor marljivih skavtk

Dopoldne je v lepi slogi na 11. drž. realni gimnaziji zborovala ženska mladina, združena v steg planink kraljice Alenčice.

Vrle skavtko so sicer napovedale prej svoj občni zbor v mali dvorani hotela »Union«, vendar to ni motilo vestnih novinarjev, da ne bi pazno zasledovali njih legega dela. Zborovanje na gimnaziji je podalo zvesto sliko te organizacije, ki ji v prosep naše mladine želimo kar najlepšega razvoja. Podrobnejši potek obnega zbora objavimo kasneje.

Najvažnejši dogodek današnje nedelje pa je bila slovesna otvoritev Učiteljskega doma v Zibertovi ulici. Zadruga

Učiteljski dom

je bila ustanovljena pred 40 leti. Misel zanjo je sprožil oče današnjega predsednika JUU, blagopokojni g. Jakob Dimnik. Kar je bilo 28. XII. 1. 1894. Idejno spočeto, to je bilo 3. XI. 1934. dejansko rojeno, ko je namreč zadruga kupila poslopje nekdanje šulferajnske šole v Šiški.

Odtlej do danes je bil čas izpolnjen s preureditvenimi deli, ki sta jih z veliko požrtvovalnostjo vodila in brezplačno napravila zanje načrte gg. arh. Hugo Schell in inž. Stanko Dimnik.

K današnji otvoritveni slavnosti se je zbralo častno število zastopnikov (-ic) učiteljskega stanu in mnogo zastopnikov oblasti in društev.

Podnačelnik zadruga Učiteljski dom g. Josip Michler je v otvoritvenem govoru pozdravil vse navzoče, imenoma pa zastopnika bana in zast. šefa prosv. oddelka g. Štruklja, zastopnika Prof. društva, sekcija Ljubljana, g. dr. Stanka Gogala, zastopnika Udruženja meščansko-šolskega učitelstva Hočevarja, JUU, sekcija Ljubljana, g. Završanovo in tajnika Kumlja, pred. Udruženja poštno-telegr. in telefonskih uradnikov g. Humerja. Nadalje so bili tople pozdravljeni gg. poslanec Pleskovič, zastopnik CMD Skuli, zastopnik zadruga Učiteljska tiskarna Engelbert Gangl, preds. Sreskega učit. društva V. Mlekuš, zastopnik tiska, posebno iskreno pa podpreds. Izvršnega odbora JUU Teodor Dimitrijevič in vsi ostali, ki so s svojo pozornostjo dali slavnosti povdarka.

V svojem govoru je govornik očrtal 40letne boje, žrtve in trud za sad, ki je sedaj zrel in ga je deležna mladina. S hvaležnostjo se je spominjal vseh idealnih sodelavcev in podpornikov. Med te spada v prvi vrsti blagopokojni kralj Aleksander I. Zedinitelj, med učitelji največji in nesmrtni učitelj, čegar ime bo po vsej priliki nosil tudi novi dom. Njegov spomin so navzoči počastili s klici »Slava«, toplo pa so izrazili svojo zahvalo tudi vsem drugim dobrotnikom, med katere spadajo zlasti kr. banska uprava,

JUU, sekcija Ljubljana, Učiteljska Samopomoč, Učiteljska tiskarna in več drugih, ki jim Učiteljski dom izreka najtoplejšo zahvalo.

Po govoru je župnik o. F. M. F. g. Metod Novak ob asistenci katehetov gg. Lavriča in Zerjave opravil blagoslovitveni obred, nakar so zadrugi in preko nje vsemu učitelstvu čestitali številni govorniki. Zast. bana g. nadz. Štrukelj je izrazil željo, naj bi novo vzgojevališče gojilo misel zedinjenja, ki naj bi jo nekoč gojenci živo ponesli med narod. Zast. Prof. društva prof. dr. Stanko Gogala je povdarjal, da tvorijo učitelji osnovnih, meščanskih, srednjih in visokih šol eno družino z istimi cilji. Posebej je naglašal, naj Učiteljski dom sprejme pod svoje okrilje tudi absolvente meščanskih šol, ki bi se želili posvetiti učiteljskemu stanu, kakor hitro bo to mogoče. — Predsednik zadruga »Učiteljska tiskarna« g. Engelbert Gangl je v pesniško zasnovanem govoru povdarjal, da brez žrtev ni velikih uspehov. Stremljenje po lepem, dobrem in popolnem je bilo gibalna sila, ki je učitelstvo vodila pri vsem njegovem delu in končno dovedla do sedanjih uspehov.

Poprds. Izvršnega odbora JUU g. Dimitrijevič je oprostil zadržanega predsednika, ki je duhovno na vsak način prisoten pri današnji slavnosti. Čestital je slovenskemu učiteljsku ob njegovi vztrajnosti in izrazil željo, naj bi prešla vztrajnost in idealizem našega učitelstva na vso Jugoslavijo. G. Metod Kumelj, tajnik JUU, sekcija Ljubljana, je povdarjal, da je ta dom najlepši socialni spomenik, obenem pa spomenik stanovske zavednosti slovenskega učitelstva. Za njim je govoril kot zastopnik učiteljskega doma v Mariboru šolski upravitelj g. Hren iz Studencev pri Mariboru in je posebej naglasil pozdrave in čestitke učitelstva v severnih obmejnih krajih. Mladino je opozarjal, naj si prizadeva, da ji bo ta dom svetišče, ki ohranja zdravo dušo in zdravo telo. Govorili so še gg. Humer kot predsednik uradnikov PTT., učitelj v pokoji Legat, učitelj in zadrugi delavec Koejančič ter ravn. Gabersček, 1. podpredsednik Učiteljskega doma. Vsem se je zahvalil podnačelnik g. Josip Michler, nakar so se gostje skupno fotografirali in si ogledali smoteno preurejene in okusno okrašene prostore Učiteljskega doma. Po končanem oficijelnem delu so si prisotni ogledali vse prostore v stavbi, nakar jih je gostoljubna uprava povabila na zakusko v prijetno okrašen dijaški obednici Učiteljskega doma.

Čestitkam, ki so bile danes izrečene, se pridružujemo tudi mi z željo, da bi slovensko učitelstvo po takem uspehu z nezmajljivo požrtvovalnostjo tudi v bodoče opravljalo svojo veliko prosvetno nalogo med slovenskim ljudstvom!

Nogo si je zlomil

Včeraj so pripeljali v ljubljansko bolnico Sajovica Leopolda iz Koprivnice 6. Gledal je nek starejši zid, pri čemur mu je spodrsnilo in si je zlomil nogo. — V Franciškanski ulici pa si je spahnila nogo Pirc Marija.

...in v Mariboru

Maribor, 29. septembra.

Zborovanje vrlih gozdnikov

Mariborski gozdniki so imeli danes svoj jubilejni 10. občni zbor v prostorih deške meščanske šole. Pripadniki gozdovniškega pokreta so se ga udeležili v velikem številu. Občni zbor je otvoril in vodil g. Franjo Klotnik, ki se je v uvodnih besedah poklonil manom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, nato pa podal pregledno poročilo mariborske organizacije gozdnikstva, ki stalno pridobiva na pripadništvu. A tudi vsa naša javnost z največjimi simpatijami spremlja njihovo delo. Iz poročil ostalih funkcionarjev je razviden velik napredek in porast organizacije. Pri volitvah je bil izvoljen za starešino g. dr. Marin, za glavarja pa ponovno g. Franjo Klotnik. Ob desetletnici idealnega gozdnikstva delovanja želimo našim vrhim gozdnikskim fantom nadaljnjih uspehov!

Najemniki niso zborovali

Za danes ob 11. uri dopoldne je bilo najjavljeno zborovanje stanovanjskih najemnikov, kjer bi razpravljali o pretiranih najemninah. Oblast je zborovanje prepovedala in ga ni bilo.

Anketa tekstilnega delavstva

Danes dopoldne je Delavska zbornica iz Ljubljane sklicala v prostorih mariborske podružnice Delavske zbornice zborovanje tekstilnega delavstva, kjer so razpravljali o bednem stanju tekstilnega delavstva. Mimo številnih delavskih zaupnikov in drugega tekstilnega delavstva so bili navzoči še šef inspekcije dela pri Dravski banovini inž. Evgen Baraga, predsednik Delavske zbornice g. Golmajer, tajnik g. Uratnik, predsednik Nar. strokovne zveze g. Rudolf Juvan, tajnik NSZ g. Vladimir Kravos, za Jugosl. strokovno zvezo g. Rozman in Kores, tajnik marib. podružnice Delavske zbornice g. Čeh, za Strokovno komisijo pa gg. Jelen in Vidovič. — Glavni referent gosp. Uratnik je temeljito iznesel vse nepravilnosti, s katerimi se mora boriti naša tekstilno delavstvo in je posebno poudaril nizke mezd, ki ne dosegajo minimalnega življenjskega standarda. Temu bi se dalo od pomoči na ta način, da bi s pomočjo sindikalnih akcij bile nekatere tovarne prisiljene zvišati mezd. Potreben pa bi bil tudi zakon o minimalnih mezdah. Dosedanja zakonodaja, ki bi morala ščititi delavstvo, je zelo pomanjkljiva in bi bile reforme zelo na mestu. — Po njegovem govoru je povzel besedo g. Sedej, ki je otvoril in vodil debato. Delavstvo je ob tej pri-

liki izneslo vse svoje želje. Tajnik Strokovne komisije g. Vidovič je predlaga osnutek glede minimalnih mezd, po katerem bi znašala minimalna mezda pomožnega delavstva 4 dinarje na uro, pomožnega pa 5 dinarjev. Učna doba vajencev v tekstilni stroki bi naj trajala mesec dni in bi moral biti vajenec v drugi polovici meseca plačan. Delavstvo je po kratki debati sprejelo osnutek. Podrobnejše o zahtevah našega tekstilnega delavstva bomo še poročali.

Slovesna otvoritev

kmetijsko-obrtno razstave v Ptuj

Ptuj, 29. septembra.

Včeraj so v Ptuj otvorili sresko kmetijsko-obrtno razstavo. Kolike važnosti je prireditelj za naš srez je pokazala velika udeležba ob otvoritvi in za naval na razstavišče. Pokrovitelja bana dr. Natlačena in vse navzoče je z lepim nagovorom pozdravil predsednik razstavnega odbora g. Vinča, ki se je na koncu govora spomnil tudi našega mladega kralja in pozval vse navzoče, da ga pozdravijo s trikratnim »živjelo!«. Nato so govorili še v imenu mesta Ptuja župan g. Jerše Ladislav, zastopnik tujskoprometne zveze iz Maribora, g. Rebek iz Ljubljane pa v imenu TOI, nato pa podpredsednik razstavnega odbora g. Berlič, ki je zaprosil g. pokrovitelja, da otvori razstavo. Vsi govorniki so poudarjali važnost in velik pomen razstave, posebno v sedanjih težkih časih, ko kmet, obrtnik in industrijalec tako težko razpečajo svoje pridelke in produkte. Tudi g. ban je očrtal pomen prireditve in je izrazil posebno zadovoljstvo sprico tega, da sodelujejo na razstavi skupaj kmetje, obrtniki, trgovci in industrijalci, ker le združeni bodo zmogli prebresti težave današnjih časov.

Mobilizacija v Abesiniji

Moskva 29. septembra.

Tukajšni radio je ob 22. sporočil, da je abesinski cesar Haile Selassije odposlal danes DN depešo, v kateri javlja, da je odredil splošno mobilizacijo celotne abesinske vojske in to zaradi naraščajoče agresivnosti na mejah Eritreje in Somalijske s strani laških čet.

Veliki manevri naše vojske

Brčko, 29. septembra. Sinoči ob 19.50 je prispel v Brčko minister za vojsko in mornarico armijski general Peter Zivković v spremstvu generala Tonača, načelnika generalštabnega oddelka v vojnem ministarstvu, in polkovnika Trifunovića Ministra za vojsko in mornarico je sprejela vsa generaliteta. Poročilo mu je podal voditelj manevrov, divizijski general Radosav Krstić. Sprejemu so prisostvovali vsi generali, ki se udeležujejo manevrov. Vojni minister je prebil četrt ure v prisrčnem razgovoru

s prisotnimi, nato se je pa umaknil v salonski vagon, kjer bo stanoval ves čas, ko bo prisostvoval manevrom.

Naloga severne armade
Severna armada je dobila tale naloge: Krepkejši južni oddelki se zbirajo na prostoru Doboj—Tešanj—Maglaj—Gračanica, šibkejši pa v okolici Dol. Tuzle. Izvidniški deli južne armade so se umaknili pred močbreg Save preko Broda, Šabca in Orašja.

Na levem bregu Save so se ustavili samo v smeri Otok—Brčko, šibkejši konjeniški oddelki. Glavne sile severne armade potiskajo šibkejši dele nasprotnika in so se pojavile na levem bregu Save v odseku Kobaš—Brod—Orašje, šibkejši pa so dosegli s svojimi sprednjimi oddelki črto Liman—kota 89 — železniška postaja vasi Vrbanja, poveljnik ima nalogo da olajša delo glavnim severnim silam z energično ofenzivo proti jugu, razen tega pa ima v splošnem skrbeti za zaščito levega krila in leve strani sredine severne armade.

Naloga južne armade
Južna armada ima tole nalogo. Glavne sile severne armade potiskajo šibkejši dele nasprotnika in so se pojavile na levem bregu Save v odseku Kobaš—Brod—Orašje, a šibkejši sile so dosegli s svojimi prednjimi oddelki Liman—vas Vrbanja. Močnejše sile južne armade se zbirajo v prostoru Doboj—Tešanj—Maglaj—Gračanica, šibkejši pa v okolici Dol. Tuzle. Slede podatki za izvidniške zaščitne oddelke. Poveljnik južne armade je dobil nalogo, da zadrži prodiranje sovražnika in da čimprej pošlje oddelke iz Tuzle k Savi, da okrepi obrambo.

Nova vrsta cigaret
Uprava državnih monopolov bo začela prihodnje dni prodajati novo vrsto cigaret pod imenom »Mirjana«. Skatljica bo stala 7 Din in bo v njej 20 cigaret po 35 par. Nove cigarete so izdelane iz zelo posrečene posebne mešanice južnosrbskega, hercegoveškega in dalmatinskega tobaka. Pri kajenju imajo izredno prijeten okus in aromo.

Trideset let Grete Garbo

Grete Garbo je dopolnila trideset let. Tako se vsaj govori. Ker spada med skrivnosti, ki jo obkrožajo, tudi leto, ko je zagledala luč sveta. Znan je mesec njenega rojstva, september. Ali ji je zdaj trideset, trideset eno ali trideset dve ali komaj dvajset devet let, na to ne more nihče natančno odgovoriti.

Začetek Grete Garbo pred filmsko lečo je bil v Berlinu. Do tedaj je bila Greta, ali kakor se glasi njeno meščansko ime Lovise Gustavson prodajalka v neki trgovini v Stokholmu. S 14 leti je dobila mesto v neki brivnici. Za film je Greto odkril Moris Stiler, sloviti režiser nemih filmov, ki je pred nekaj leti umrl. Videl jo je na ulici in jo angažiral. Njena prva filmska vloga je bila v švedskem filmu »Gösta Berling«. S Stilerjem je šla Greta v Berlin in tu je 1924. leta igrala povsem brezpomembno vlogo v filmu »Ulica brez veselja«. Stiler je čez čas postal režiser v Hollywoodu in spravi s seboj tudi Greto, ki je prejemale od kraja plačo 250 dolarjev na mesec, a danes dobi samo za en film tisočkrat več.

Naše slikarice v Zagrebu

Kakor smo že poročali, je Klub jugoslovan-skih likovnih umetnic v nedeljo v Umetnostnem paviljonu v Zagrebu odprl veliko raz-stavo, ki so se je udeležile na žalost le tri slovenske članice kluba Mara Jeraj-Kra-ljeva, Elda Piščančeva in Anica Zupanc-Sodnikova. Kritika je z razstavo prav zado-voljna, saj razstavljajo res najboljše jugoslo-vanske umetnice. Zanimivo je, da je na raz-stavi prav mnogo slovenskih motivov. Tako L. Auer-Schmidtova razstavlja »Pogled na škratlato« in več slik iz Podkorena. Tudi An-gležinja George Wyn, ki razstavlja kot gost, ima prav dobre »Bohinjske kmete« in »Slo-venec«, posebno pozornost pa vzbujajo akva-reli Zdenke Ostović-Pezdir-Sriče, ki smo jih občudovali tudi na ljubljanski Jadranski raz-stavi. Posebno priznanje pa obiskovalci raz-stave izražajo nežnim, na svilo slikanim stva-rem Mure Kraljeve, predvsem pa njeni v Florenci s prvo nagrado nagrajeni »Pietas« in ljubkemu portretu »Deklice« s psom. Anica Zupanc-Sodnikova itak spada med naše naj-boljše mojstre in je tudi v Zagrebu med pr-vimi na prav častnem mestu s »Čipkaričami« in dvema tihožitji s cveticami in starim por-celanom. Elda Piščančeva hvalijo zaradi nje-nih barv pokrajin, na žalost pa ni pokazala svojih velikih kompozicij z verskimi motivi. Razstava je v splošnem pokazala velik na-predek likovnih umetnic, ki se zanj zlasti za-nima Nj. Vel. kraljica Marija in je tudi raz-stava pod njenim pokroviteljstvom.

Novice

Najtežje dete je rodila gdč. Hil v predmestju avstralske prestolnice Melburne. Po rojstvu je dete tehtalo okrog sedem kilogramov, bilo je visoko 60 cm. Mali in dete sta ostala oba pri življenju. Zavoilo nošnje evropskih kril so v Kantonu na Kitajskem dosedaj prišli nad tristo žen. Nošnja evropskih kril se na Kitajskem strogo ka-znuje.

Pravljica je umrla...

Kdo ve, če poznate jesen, ki je doma na kmetih? Sonce z modrega neba mehko bo-ža dozorevajoče grozdje in klopoteči pojo svojo pesem. Na polju odceveteva ajda, ob belih cestah in po sadovnjakih pa se šibi dreve pod težo obilnega sadu. Živina se pase po pokošenih travnikih, pastir žvižga na prste otožno popevko in veter vrtniči po zraku prvo ovenelo listje. Vidite, to je zlata jesen, ki razsipno nudi bogastvo zem-lje, sonca in človeškega truda. V taki jeseni je Franjo vzljudil Kristino. Zdaj, ko je vse minilo, se zdi človeku zgodba samo še pravljica. Saj je v življenju večkrat tako. Ko misliš, da se vresničuje vse najlepše in najsajše, kar si si nabral in zgradil v mislih, ko ti žare oči in je v srcu sladko kot nikoli, pride nenadoma dan, ko pravljica umre. Človek pomisli, se zazre v preteklost, pa si reče v trpkem spoznanju, da je bilo vse prevara. Toliko lepega, plemenitega in sladkega vtone v tem spoznanju in nemoč, ki zajame pre-varano dušo in srce, izsili grenak nasmeh. Kristina je bila res lepa dekle, morda najlepša v vsej fari. Na njenih oknih so žareli rdeči nageljni in se je bohotil rož-marin. Ob tihih večerih, ko je valovala nad vasjo fantovska pesem, se je v njej prebu-žalo hrepenenje, ki mu ni vedela ne imena ne pomoči. Prisluškovala je glasovom in ko se je iz gruce odtrgal en samvrisk, njej

tako znan in ljub, je vedela, da velja samo njej. Pesem in vriski so se izgubljali v da-ljavi in Kristina je zahtela v blazine. Med vinogradi pelje cesta. Greš po tej cesti in srečuješ ljudi. »Dober dan« in »Bog daj« ter greš svojo pot. Če srečaš dobrega znanca, ali zalo dekle, se ustaviš in pogovo-riš. Franjo je prišel domov na počitnice prav po tej cesti. In je srečal Kristino. Ljubko kmetko dekle s šopkom ciklam v roki. »Dober dan!« »Bog daj!« To je bilo dovolj. Mlada človeka sta ob-stala. »Ti si Kristina, kaj ne?« »Da, Kristina. In ti si Lužnikov Franjo.« »Vraga, zrasla si, skoraj bi te ne spoznal.« Beseda je dala besedo in kmalu je na Franjevih prsih dehtel šopek ciklam. Ko sta odhajala vsak na svojo stran, sta se hkratu ozrla. »Vraga,« je dejal Franjo po stari navadi sam pri sebi, Kristina pa je zardela... Zvezde so svetile, ko sta se zopet videla. Sredi vinogradov sta tesno objeta sanja-rila. Njene otroške ustne so iskale njegovih. Dvoje src se je zlivalo v en utrip. Nič ne ostane tujim očem prikritega. Vaške klepetulje so šušljale: »Lužnikov študent in Kristina... Študent, ki hoče biti far, pa tak babjek...« Potem je nekega večera pri Lužnikovih zagrmelo. Stari je tolkel ob mizo in kričal: »Sram te bodi! Doma stradamo, da lahko študiraš, ti pa

Še o raku

Poizkusi kemoterapije in biološke terapije rakastih obolenj

Primarij dr. J. Cholewa, Brežice
Radi zahrbtnega nastopanja te bolezni, pride nad 50% bolnikov v takozvanem ne-operativnem štadiju do zdravnika. Kljub velikim napredkom kirurgije in radiologije je mogoče ozdraviti dandanes do 30% vseh rakastih bolnikov, ki iščejo zdravniške po-moči. Tako ima po prof. W. Denku (Eisels-bergu) danes zdravnik dve želji, prvič željo po zgodnji diagnozi pri rakastem obolenju in drugič po nekrvavih metodah zdravljenja. Že stari zdravniki kakor John Hunter in drugi so poskušali dijetetično zdravljenje kombinirati s kirurškim. V da-našnji dobi vemo iz preiskav F. Blumen-thala, E. Freunda in drugih, da je mo-goče uplivati z določeno hrano na razvitek in na rast rakastih obolenj. Škodljiva na primer je hipervitaminizacija z B vitam-i-nom in palmitinova mast. V poštevek pride tudi terpentinovo upliva-nje na pri raku obstoječo hyperalkalinezijo.

Naš Korotan

Pred petnaisto obletnico

Ponovno so že najvišji naši državni funkcionarji javno priznali našo lojalnost in tudi pravilno naglašali, da imamo Slo-venci kot narodna manjšina pravico do sa-mobitnega narodnega kulturnega življenja. Mi smo te izjave vselej z neko uteho je-mali na znanje. Zavedamo se, da je sožitje med narodi mogoče le v poštenem spora-zumu in v popolnem spoštovanju medseboj-nih narodnih svetinj in onih osnovnih na-rodnih čustev, ki pomenijo jedro etične na-rodne celote. Pozornost je vzbudil v nas sklep dežel-nega zbora, ki za letošnjo proslavo pbe-biscitne obletnice povdarja, da bo di do-stojna. Že s poudarkom dostojnosti je de-želni zbor nekako priznal, da proslave v prejšnjih letih niso bile vse in povsod take, kakor bi bilo želeli v interesu mirnega so-žitja v deželi. Zgodovinsko dejstvo je nam-reč, pa čeprav je za nas še tako trpko, da Nemci niso dosegli zmage iz lastne moči, ampak le s pomočjo narodnostno izkore-ninjenih naših lastnih bratov. In vprav ta okolnost bi morala po našem mnenju na-vajati naše nemške sodeželane k tisti ob-jeektivni umerjenosti, ki tudi manjšini pri-znava one človečanske pravice, kakor jih danes ves svet pojmuje pod imenom na-ročve kulture. Spričo vsega našega ponašanja in ob priznanju najvišjih činiteljev v državi nam Nemci pač ne morejo očitati nič takega, kar bi količkaj v pogledu iskrene lojal-nosti metalo kako slabo luč na nas. Zato

na zmanjšano oksidacijo tkiva in na gliko-lizo. S takimi metodami so dosegli že opa-zovanja vredne uspehe. Nadalje pride v po-števek kemoterapija v kombinaciji s težkimi metali, event. z obsevanjem. F. Blumen-thal priporoča kemoterapijo v kombinaciji z operativno in radiološko. Uporablja se že tudi organoterapija in terapija s hormoni endokrinih žlez. Ugo-tovljeno je, da ekstrakti raznih organov pospešujejo rast raka, drugi ga pa zopet zadržujejo. To je ugotovil že naš veliki kancerolog pok. prof. G. Jovanović, a G. Fischer je postavil teorijo tkzv. onkogene-tičnega ravnotežja. Predvsem je mogoče na rast uplivati z ekstrakti vranice, timusa, limfnih žlez in kostnega mozga. F. Blumen-thal in njegova šola so ugotovili, da tudi ekstrakta duodena in pankreasa delujeta v terapevtskem smislu na to obolenje. Dalje sta B. in H. Zondek ter W. Hartoch ugo-tovila tako delovanje na zmanjšanje rasti za sprednji režanj hipofize. Poizkusi kemoterapije in biološke tera-pije so kot vidimo uspešni in nam s tem dajejo pobudo, da na tem potu ne izgubi-mo poguma.

se nam zdi, da bi bila plebiscitna proslava ob petnajstletnici samo takrat res dostojna, kadar bi lepemu pozivu deželnega odbora sledila tudi primerna dejanja. Dostojno, najdostojnejšo proslavo plebiscitne zmage bi na Koroškem pomenila uvedba popolne pravičnosti nasproti vsemu prebivalstvu, torej tudi nasproti slovenski narodni manj-sini. Ta pravičnost pa bi bila dokumenti-rana s tem, da dobimo Slovenci tu sloven-ske šole, ki jih zahtevamo in se zanje po-tegujemo s popolnoma isto pravico, kakor se nemške manjšine v drugih državah po-tegujejo za nemške šole.

Ako bo dostojnost petnajste obletnice ljudskega glasovanja izražena v taki obliki, potem bomo vedeli, da je bila beseda de-želnega odbora mišljena iskreno. Ako se pa to ne bo zgodilo, bomo morali pač pri-znati (in z nami vred tudi Nemci sami), da so bile lepe besede izgovorjene samo sko-zi okno v široki svet, da ne bi komu kje prišlo na misel, pogledati semkaj in videti naše gorje.

Stvar nemške večine, ki ima vso moč v deželi v rokah, je sedaj, da odgovori na naše pričakovanje kakor misli, da bo za Koroško, ki nam je obojim skupna domo-vina, najbolj prav. Mi samo pripominjamo, da je tudi v državni politiki pravičnost še vedno rodila najlepše sadove. In mi bi svoji lepi Koroški, ki jo po srcu in občutju sma-tramo za svojo domovino, želeli kar najlep-sih in najbolj zdravih sadov.

Amerika pleše...
Na veliki kalifornijski razstavi v San Diego nudijo obiskovalcem vse mogoče zabave.

Veliko pozornost so vzbudile zlasti plesne tekme in med njimi posebno simbolični in folkloristični plesi ter plesna gimnastika.

Ni ga spoznala. Ko jo je videl pred se-boj v obnošeni toaleti, nališpano in s črni-mi kolobarji pod očmi, se mu je zasmilila. »Kristina, me več ne poznaš?« Trudne oči so se zazrle vanj in njen glas je bil še trudnejši, ko je dejala: »Po-znam te, Lužnikov si.« In kot da se je takrat v njej prebudilo, kar je bilo že sko-raj pozabljeno, se je hotela opravičiti: »Življenje je težko, gospod« — in je od-šla. Franjo je zrl za njo, ko je omamljena od vina in cigaret stopala ob moškem. Vsi lepi trenutki in sladke besede, vse je takrat splavalo mimo njega. Toliko let je minilo odtlej! Živela sta drug za drugega v pozab-ljenju, hodila vsak svojo pot. In kar je bilo nekoč, je bila res pravljica, ki je zdavnaj umrla.

Radio
Ponedeljek, 30. septembra.
Ljubljana: 12.00 Baletna godba na plo-ščah, 12.45 vreme, poročila, 13.00 čas, obve-stila, 13.15 romunski zvoki na ploščah, 14.00 vreme, borza, 18.00 Barcelona (Maša Slav-čeva), 18.20 operne uverture na ploščah, 18.40 načrt nase opere za sezono 1935/36. (ravnatelj M. Polič), 19.00 čas, vreme, po-ročila, spored, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 Radijski orkester, 21.15 Kolora-turne pesmi in arije (gdč. Majda Lovše-tova), 22.00 čas, vreme, poročila, spored, 22.15 Radijski orkester.

Kultura

Dr. Ksenija Atanasijević: Blaise Pascal

Človek in mislec. Beograd 1935.

Znamenita srbska filozofka dr. Ksenija Atanasijević (docentka beogradske univerze), je z nešteti deli obogatila jugoslovansko znanstveno književnost. Njeno najnovejše delo o Blaisu Pascalu samo potrjuje, da je poleg objektivne filozofke tudi dobra poznavalka človeške duše. Blaise Pascal se nam razgrinja ne le kot slaven znanstvenik (matematik in fizik) in velik mislec, temveč tudi kot človek-mučenik in svetnik. Z znanstvenimi dokazi je ovrgla trditve francoske pisateljice d'Orliac, ki je ožigosala velikega Francoza kot človeka-zver. Pascal, ki se je prišteval k strogi sekci janzenistov, je iskal samo eno pot: k Bogu. Preziral je ničevost tega sveta ter je v svojih »Mislih« označil pot svoje duše iz materialnega v nadzemski svet. V tem delu se zrcali velika duša mistika, moralista in sociologa. Krščanski Bog mu je višek vrednot tu in v onostranstvu.

S svoje najnovejše studije o Pascalu nam je pisateljica dokazala, da ljudje mro, da pa vzvišene misli posameznikov žive ter prehajajo iz rodu v rod enako lepe in enako vredne. Polzku francoske književnice, izobličiti lik nesmrtnega mistika Pascala, je pa pomnjenju naše znanstvenice bolan pojav naše dobe, ki skuša pogosto tudi najsvetejše omadeževati radi ljube senzacije in seveda pri tem tudi radi materialne koristi. S tem je naša znanstvenica podčrtala zlo naše dobe: zmago zla nad dobrim.

Delo dr. Ksenije Atanasijevićeve je napisano objektivno in zanimivo ter ga priporočamo zlasti mladim ljudem, ki so na razpoto. Glaslove »Misli« so pravi biseri, saj jih je pisal v težkem trpljenju (bil je bolan vse življenje), v portorjalski samotni. Fizično trpljenje ni strlo njegovega velikega duha, ampak ga je prerodilo v enega najglobljih mistikov 17. stoletja. M. Ž. K.

KOMORNI GLASBENI VEČER GLASBENE MATICE

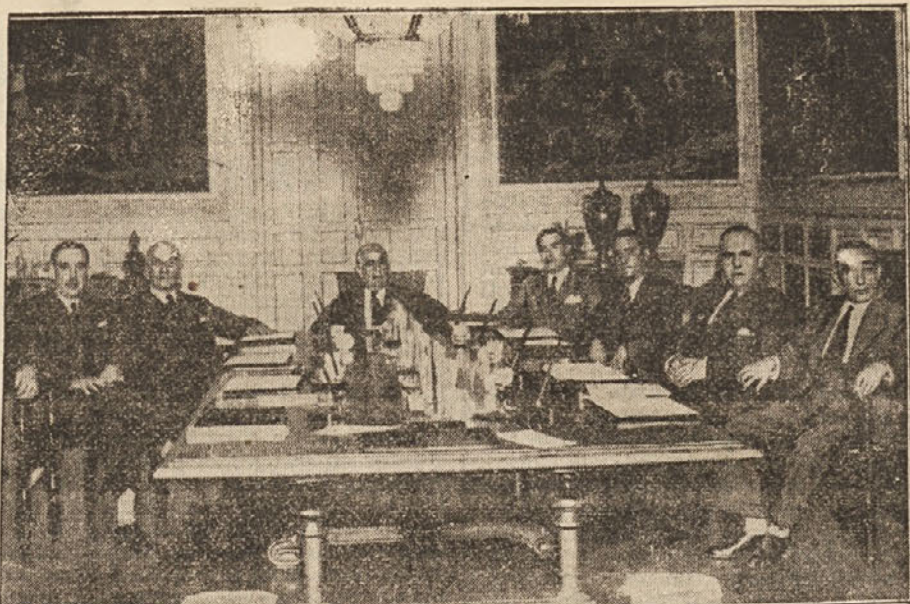
se je vršil zvečer na prostem pod arkadami na ljubljanskem magistratu. Za izbero tega prostora in za njegovo opremo v inscenacnem, svetlobnem in akustičnem smislu so se čuli glasovi za in proti. Celotno našo listo se je proti aranžmaju nekdo oglašil. V akustičnem pogledu se mi zdi prostor srečno izbran in tudi zelo primeren za intimne glasbene večere komornega značaja. In je francoska serenada moje mnenje potrdila. — Spored je prinesel francosko glasbo, ki je nastala koncem 17. in začetkom 18. stoletja s skladbami Couperina, kralja Louisa XIII., velikega ljubitelja in podpornika glasbene umetnosti, ki je tudi sam komponiral, dalje Guedrona, Lullyja, Rameaua. Izbrane skladbe so izvajali odlična naša pevka gđ. Zupčeva, v orkestralnem komornem ansamblu pa so sodelovali gg. prof. Karel Jeraj, Pjafir Leon, Dermelj Albert, Leskovic Bogomir, Lipovšek Marijan, Korošec Slavko in Kojan Rihard.

Dela so naštudirali z veliko ljubeznijo, proniknili z ubranim sviranjem in razumevanjem ter umetniško ambicijo v stil tedanje francoske komorne glasbe ter so jih predvajali vzorno in globoko dojemljivo prilično lepemu številu poslušalcev, ki jim je komorna glasba pri srcu. Koncertantom so se vsi navzoči glasno in oduševljeno zahvaljevali za v Ljubljani redke svojevrstne umetniške užitek.

S podobnimi stilnimi komornimi prireditvami na magistratu spomladi kar nadaljujte! Z. P.

NOVE SKLADBE

Eno pesem pojmo mi: 20 narodnih pesmi po napevih iz Kokošarjeve zbirke za moški zbor priredil Emil Adamič, Ljubljana, 1935. Izdal in na opalografu razmnožil Roman Pahor, Dravljje pri Ljubljani. Naslovno stran je delala inž. arhitekt Gizela Šuklje. Zbirka, ki stane 16 dinarjev, se dobiva pri založniku R. Pahorju na zgornji naslov. Skladatelj Emil Adamič je posegel že večkrat v zakladnico naših narodnih pesmi, posebno so mu pa ugajali vedno zapiski župnika Kokošarja iz ozemlja zasedenih bratov. Za izdajo je bila že pripravljena že menda nad 100 narodnih pesmi od tam preko, ki jih je priredil za zbor. Da ni zagledala belega dne — dasi je imela založnika — so bile krive razmere. In le škoda, da ni izšla. Pogumno je pa vendar spretni kaligraf Pahor založil vsaj 20 teh pesmi: Eno pesem pojmo mi, Kadar zagledam Oselco, Od vinske trte, Ura bje, Čez tri gore, Men' vse eno je, Napitnica, Oj planinica, Nekaj bi vam rad povedal, Od laštavke, Pod belim gradom, Dekle v vrtu, Srečna fara, Bela slanica, Od francoske armade, To se m' lušno zdi, Fantič po polju gre, Leži ravno polje, Majolka, Na vojsko pojdemo. Največ teh pesmi je neznanih. Priredil in harmoniziral jih je pa Adamič dokaj priprosto, dasi je v nekaterih uporabljal celo kontrapunktično vodnjo glasov, ki pa ne delajo nasilja niti značaje niti harmonizaciji, se harmonične trdote večkrat krešejo z običajno harmonizacijo narodnih pesmi. Razume se, da se tudi tej zbirki odlikuje Adamič kot mojster zborovskega stavka. Zbirka bo ne samo dobrim, marveč tudi šibkim zborom za njihove nastope dobrodošla in jo toplo priporočam v nakup in izvajanje. Tembolj, ker se dobe posamezne partiture števil po ceni 1 dinar za izvod. Pomnoževanje, prepisovanje in litografiranje teh pesmic je pa po zakonu prepovedano. Z. P.

Prva seja nove španske vlade

Kakor znano, je novi španski kabinet sestavil Jeauquin Chapaprieta, ki je zamenjal prejšnjega ministrskega predsednika Lerrouxa. Slika nam kaže novo vlado med posvetovanjem na prvi seji. Nova vlada bo v glavnem nadaljevala politiko dosedanje vlade.

Preureditve glavn. kolodvora

Ljubljana, 23. septembra.

To najbolj pereče vprašanje našega mesta se je končno pričelo premikati vsaj toliko, da lahko govorimo o preureditvah. O prestavitvi vsega kolodvora kam drugam ali o poglobitvi tirov seveda še ni govora in tudi o točnih peronov še ne dobimo takoj, vendar smo pa že tudi veseli, vsake najmanjše in najpotrebnejše povečave in prezidave kolodvora.

Kmalu bo gotov novi zahodni izhod in bodo ljudje vsaj pod streho. Delo sicer ni veliko, vendar je pa na novi zgradbi nekaj prav pomembnega. Doslej smo namreč imeli pri peronih sama železna ostrešja, pri novem izhodu je pa vsa strešna konstrukcija lesena. Lep je ta strop in domač, še važnejše je pa to, da je iz materiala, ki ga imamo doma v obilici in po najnižjih cenah. Stvar je torej v najlepšem redu, da smo za kolodvorske stavbe namesto dragega uvoženega železa pričeli rabiti poceni domači les. Imamo pa še drugo korist od uporabe lesa. Les je namreč mnogo trpežnejši od železa v kolodvorskem vzduhu, prenasitnem z jedkimi plini, ki se prav hitro zagrižejo v železo, ko nasprotno žveplo lesu prav nič ne škodujejo in ga razne smole premogovega dima celo še impregnirajo in napravijo trajnejšega. Tudi v Nemčiji, kjer imajo železa preveč in premalo lesa, sedaj rabijo pri železniških stavbah les, zlasti pa tudi za doselej samo železne strehe nad tiri, ki so najbolj izpostavljene dimu. Inženjerji so sicer sila učeni gospodje, ali vendar niso nikdar pomislili, zakaj obešamo v dim klobase na lesenih, ne pa na železnih palicah. Vsak gospodar bi jim povedal, da so te sajaste palice večne!

Odobrena je pa tudi še druga večja preureditev kolodvora, ki se tiče poslopja in tudi pomnožitve tirov.

Ne zaradi baharije in zapravljenosti dobimo končno tudi čedno pročelje kolodvora. Predelano bo tako, da se bo strinjalo z drugimi poslopji na Masarykovi cesti, ki postopoma prehajajo od živahno razčlenjene Plečnikove palače Vzajemne posojilnice, kjer dominirajo vertikalne linije iz neometane opeke, čez Sušičevo Grafiko, kjer tudi še vidimo opeko in so še tudi povdarjene nekatere vertikalne li-

nije, na skoraj gladko ometan Mušičev hotel Metropol. Arhitekti žel. direkcije so se s polnim razumevanjem prilagodili diktatu okolice in ustvarili tako novo fasado, da bo glavni kolodvor z vso Masarykovo cesto tvoril mirno in monumentalno enoto.

Pa tudi peron ne bo podaljšan zaradi luk-suza! Potegnili ga bodo za 22 m proti vzhodu do sedanjega izhoda, ki so ga lani sezidali kraj restavracijskega vrta. Ves prostor bo v smeri sedanjega perona pokrit prav do tega izhoda, edino restavracijski vrt se ostane. Seveda bo tudi ostrešje novega perona leseno in se bo dalo prav učinkovito po domače okrasiti s cvetjem.

Na vzhodni strani pa dobimo tudi še štiri nove tiri, poleg te pomnožitve tirov bo pa razširjen tudi most čez Smartinsko cesto in bodo po vsej njegovi širini položeni tiri. Sedaj je namreč izrabljena samo polovica mosta! Z novimi tiri na kolodvoru in na mostu bo promet pred peronom prav izdatno olajšan, zlasti pa bo zaradi lažjega premikanja omogočen hitrejši potek osebnega prometa, ki bo za to seveda tudi mnogo bolj varen in zaradi večjih vlakov nervoznim in zmedenim potnikom ne bo več vedno grozila nesreča. Zlasti ob nedeljah jutraj in ob sobotah in nedeljah zvečer ne bo več gneče med vlaki in ljudje bodo lahko vsi vstopali in izstopali na peronu.

Z železnico je pač tako, da se vedno le krega z njo, na drugi strani pa v kolodvorski naglici tudi nimamo časa misliti, kaj prav za prav pomeni za vso banovino. Samo plače železniških uslužbencev znašajo v naši banovini na leto 200 milijonov dinarjev, torej trikrat toliko, kakor ves banovinski proračun! In ves ta denar ostane pri nas, kar se gotovo pozna kmetu, obrtniku in trgovcu. In zadnje čase je železnica tudi res pričela z delom. Na Rakeku so razširili peron, zgradili novo restavracijo in napeljali elektriko, kakor tudi v Hrastniku, Škofji Loki in na več drugih postajah. Novo čedno postajo dobe Otoče, povečana bo v Kranjski gori, skratka, pričetek dela je tu, sedaj pa s polno paro in vso brzino dalje, da popravimo zamudo!

Križem po Sumatri

Glavno mesto

Padang je glavno trgovsko središče gorate zapadne obale na Sumatri. Oddaljeno je od pristanišča Emmahavena kake pol ure. To lepo in ponosno mesto je poglavitna izvozna točka za bogate pridelke padangskega višavja in hkratu sedež civilnih in vojaških oblasti ter glavno mesto nizozem-

skega gouvernementa na zapadni obali Sumatre. To daje Padangu velik kolonialno-političen in gospodarski pomen, zlasti odkar so okrog Umbilije l. 1868. odkrili velika premogovna ležišča.

Tržni dan

Ob lepi cesti proti Loeboegu Aloengu راستo po ravnini bananina in kokosova dre-

Tudi v Egiptu se pripravljajo

Nevarnost izbruha vojnih sovražnosti povzroča tudi v Egiptu mnogo skrbi in nervoznosti. Egiptska armada je pravkar zaključila velike manevre v kraju Abbasia v bližini Kaira. Slika nam kaže egiptске pešadije pri streljanju.

vesa v velikih nasadih ter se širijo krasna riževa polja. V tem mestu je ob sredah tržni dan, ko človek najlaže opazuje pestro vrvenje prebivalstva iz vse pokrajine. Zenske zelo cenijo zlati nakit in so dobesedno »obložene« z njim. Pripomniti pa je treba, da je človeški tip na tej obali izrazitejši nego po karoškem višavju.

Skozi džunglo

Pri Kajoe Tanamu se začne cesta v strmih ovinkih dvigati in se vije skozi Anej Kloof v Padang Pantjang, nekako švico zapadne Sumatre. Tu se začnejo gosta džungla. Svojski je pogled na drevesne praproti, ki jih prepletajo mreže raznih lian in drugih ovijalk. Čudovita je pestrost grmičja in nižjega drevja ter nebroj palmiskih vrst, med katerimi je zlasti bogato zastopana vitka, visokodebelna areka, bolj poredkoma pa sago in sivo-zeleni bambus.

Kakor začarani dragulji...

Tod je speljana železniška proga in tudi lepa avtomobilska cesta. Obe se poslužujeta nešteti železniških mostov, ki so zgrajeni čez reko, drvečo v globoki tesnini. Na vsakem ovinku se človeku nudi s ceste drugačen razgled in ni perasa, ki bi moglo opisati bujno razkošje rastlinstva v tej pokrajini. Ne odlikuje se toliko po barvnem bogastvu kolikor po raznovrstnosti oblik. Zlasti je krasen tu rastlinski svet zajedalk, katerih pretežno svetlordeče in rumeno cvetje se blesti z visokega drevja kakor začarani dragulji. Prekrasni slap pri Ajeru Montjoeru pada 75 m visoko čez navpično skalnato steno.

Kakor v ljubkem naročju

Fort de Kock leži 921 m nad morjem in pomeni naravno središče tega višavja. Iz Patang Pantjanga je speljana semkaj zobokolna železnica in vozi semkaj dve uri. Tu uspeva najboljša kava, medtem ko po južnih okrajih krog Lambonga uspeva zlasti poprovec, ki ga domačini imenujejo »boekit tinggi«.

Fort de Kock je zaradi svojega osvežujočega podnebja in hladnih noči zlasti prikladen za letovišče. Kakor v ljubkem naročju leži med gorskima orjakoma Singgalang in Merapi. Slednji je ognjenik, ki še vedno bruha, oba pa sta visoka po nekako 3000 m. Največjega pomena je ta kraj ob tržnih dneh, ko se gneto sem ljudje od blizu in daleč in ponujajo svoje pridelke. Razen tega je tu izhodišče za izlete in prekrasne planinske ture, zlasti za pota na oba zgoraj navedena gorska velikana.

Singkarak

Tod je tudi več jezer. Zlasti je lepo gorsko jezero Singkarak. Nepozabno lepa je vožnja po cesti ob jezerski obali, zlasti na večer, ko zahaja sonce in v stotero odtenkih barva jezersko gladino in umetno izrezljanje in poslikane lesene hiše domačinov z značilnimi, upognjenimi strehami. Vse napravljajo na človeka vtis, kakor da je zraslo iz pravljice. Človek se težko loči od teh prekrasnih slik, ki kakor sen naglo tonejo v večernem mraku. Iz temnega zelenja palmovega gozda se v somraku nenadoma mistično utrnejo bele pojave. To so mohamedanke, ki v belih oblačilih in z belimi pajčolani zastrte ob sončnem zatonu kakor zamaknjene v molitvi kličejo Alaha. — No, ki je tu nenavadno hladna, skoraj mrzla, šele opozori človeka, da je dovolj sanj. Treba je misliti na streho in toploto.

Društvo rejcev malih živali

Ovčerejsko društvo za Dravsko banovino na Jezerskem je imelo svoj ustanovni občni zbor v nedeljo 22. t. m. ob 10. uri dopoldne v prostorih občinske pisarne, pod vodstvom g. Virnika Josipa. Pomen ustanovitve društva za povzdigo domačih ovčerej je obrazložil tajnik Zveze društev rejcev malih živali g. Inkret Alfonz. Prečitana so bila odobrena pravila. Zbor je sprejel tudi društveni poslovnik. Sledile so volitve. Predsednik je g. Virnik Josip, podpredsednik Anko Ivan, tajnika ga. Hoja Justina, blagajnik g. Jurij Rezman in ostali odborniki. Spomladaj se vrši plemensko ocenjevanje in vpisovanje v rodovno knjigo.

Gorenjski rezec malih živali v Kranju je priredil svojo prvo razstavo malih živali v prostorih Majdičevega mlina v Kranju, ki bo odprta do nedelje 7. oktobra. Vrše se tudi razni tečaji in predavanja določene dni. Razstava sama obsega prav vse panoge rejce malih živali in je tako skrbno urejena, da vzbuja pri vseh obiskovalcih občudovanje in zanimanje. Od vseh strani prihajajo tovariši rejci na pogovore z domačini in se tako spoznavajo med seboj.

Društvo Rejcev malih živali Goblje pri Domžalah namerava v najkrajšem času prirediti tudi svojo prvo razstavo malih živali, zato vabi vse rejce kamniškega okraja, da se prijavijo na naslov društva, s katero vrsto in kolikim številom živali razpolagajo. Razstava sama bo verna slika rejce malih živali v kamniškem okraju. Društvo ima na razpolago za člane krmila po nižjih cenah, kakor tudi posodice za kunce in perutnino. Poslužite se ugodne prilike.

Kozjerejsko društvo za Dravsko banovino v Mengšu sporoča kozjerejcem, da so na razpolago krasni plemenski kozli bele samske pasme, in sicer v Mengšu pri predsedniku Zupanu Ivanu št. 161; dalje Spodnjih Gameljnah pri Slniku Apoloniji, št. 3; v Praprotnem pri Kamniku pri Slevcu Valentinu št. 14; dalje v Vrhniki pri Starem trgu pri Urbiču Francu, št. 56 in na Krki pri Stični pri Ambrožu Jošku, št. 2.